13206 - ھەدىيس

سۇئال

نىمە ئۈچۈن پەيغەمبەرنىڭ سۆزلىرى (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۈنكىغا بولسۇن) دەلىل سۈپىتىدە قارىلىدۇ ؟

تەپسىلى جاۋاپ

مەدھىيە
ئاللاھقا بولسۇن .
ھەدىيس بولسا ئاللاھنىڭ ئەلچىسىدىن(ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۈنىگغا بولسۇن)نەقىل قىلىنغان سۆزلەر، ھەركەتلەر، سۈپەتلەر ۋە ئىتراپ قىلىنغان نەرسىلەردۇر .
ھەدىيس بىر بولسا قۇرئاندا تىلغا ئېلىنغان نەرسىلەرنى راستلايدۇ ، مەسىلەن ، ناماز ، زاكات قاتارلىقلار ، بىر بولسا قۇرئاندا تىلغا ئېلىنغان نەرسىلەرگە ئومۇمى جەھەتتىن تەپسىلات بېرىدۇ ، مەسىلەن ، ھەر بىر نامازدىكى رەكئەت سانى، زاكات بېرىشنىڭ بوسۇغىسى(باشلىنىش نۇقتىسى) ، ھەجنىڭ تەپسىلاتى قاتارلىقلار . ئۇ يەنە قۇرئاندا تىلغا ئېلىنمىغان بەلگىلىمىلەرنى چۈشەندۈرىدۇ ، مەسىلەن ، بىر ئايالنى ھاممىسى بىلەن بىرگە نىكاھىغا ئېلىشنى چەكلەش .
ئاللاھ قۇرئاننى ئەلچىسى مۇھەممەدكە(ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۈنىگغا بولسۇن) چۈشۈردى ھەمدە ئۇنى كىشىلەرگە چۈشەندۈرۈشكە بۇيرىدى ، ئۇ ئېيتقاندەك :

« ، بىز ساڭا قۇرئاننى ئىنسانلارغا چۈشۈرۈلگەن شەرىئەتنى بايان قىلىپ بەرسۇن، ئۇلار (بۇ قۇرئاننى) پىكىر قىلىپ (ئۇنىڭدىن ۋەز - نەسىھەت ئالسۇن) دەپ نازىل قىلدۇق . »

[ھەسەلھەرىسى 16: 44]
پەيغەمبەرنىڭ ھەدىيسى(ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۈنىگغا بولسۇن)ئۇنىڭ پەرۋەردىگارىدىن كەلگەن ئىلھام(ۋەھيي) . ئاللاھ دەيدۇ :
« سىلەرنىڭ ھەمراھىڭلار (يەنى مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام) گۇمراھ بولمىدى ۋە يولدىن ئاداشمىدى (2). (ئۇ) ئۆز نەپسى خاھشى بويىچە سۆزلىمەيدۇ (3). پەقەت ئۇنىڭغا نازىل قىلىنغان ۋەھىينىلا سۆزلەيدۇ . » [يۇلتۇز 53 :2-4]

ئاللاھ ئەلچىسى مۇھەممەدنى(ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) ئىنسانلارنى پەقەت ئاللاھقىلا ئىبادەت قىلىشقا ، ئۇنىڭدىن بۆلەك ھەرقانداق تەڭرىگە ئىشەنمەسلىككە چاقىرىش ، ھەمدە جەننەتنىڭ خۇش-خەۋەرلىرىنى بېرىش ، دوزاختىن ئاگاھلاندۇرۇش ئۈچۈن ئەۋەتتى :

« ئى پەيغەمبەر! سېنى بىز ھەقىقەتەن گۇۋاھچى، بىشارەتچى، ئاگاھلاندۇرغۇچى، اللّٰه نىڭ ئىزنى بىلەن ئۇنىڭ (بىرلىكىگە، تائەت- ئىبادىتىگە) دەۋەت قىلغۇچى ۋە نۇرلۇق چىراق قىلىپ ئەۋەتتۇق . » [قوشۇنلار(ئەھزاب) 33 : 45-46]

پەيغەمبەر(ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) بۇ ئۇممەتكە ناھايىتى كۆڭۈل بۆلەتتى ، ئۇ ھەرقانداق ياخشى نەرسىنى بىلسىلا ئۇنى ئۇلارغا دەيتتى ، ھەمدە ئۇ ھەرقانداق ناچار نەرسىنى بىلسىلا ئۇلارنى ئۇنىڭدىن ئاگاھلاندۇراتتى :

« (ئى ئىنسانلار!) شۈبھىسىزكى، سىلەرگە ئۆز- ئاراڭلاردىن پەيغەمبەر كەلدى. سىلەرنىڭ كۈلپەت چېكىشىڭلار ئۇنىڭغا ئېغىر تۇيۇلىدۇ؛ ئۇ سىلەرنىڭ (ھىدايەت تېپىشىڭلارغا) ھېرىستۇر، مۆمىنلەرگە ئامراقتۇر، ناھايىتى كۆيۈمچاندۇر .» [تەۋبە 9 : 128]

ھەربىر پەيغەمبەر پەقەت ئۆزىنىڭ خەلقىگىلا ئەۋەتىلگەن ، بىراق ئاللاھ ئەلچىسى مۇھەممەدنى (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن)بارلىق ئىنسانلارغا ئەۋەتتى :

«(ئى مۇھەممەد!) سېنى بىز پۈتۈن ئەھلى جاھان ئۈچۈن پەقەت رەھىم-شەپقەت سۈپىتىدە ئەۋەتتۇق. » [پەيغەمبەرلەر 21 : 107]

پەيغەمبەر (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن)پەرۋەردىگارىدىن ئۇنىڭغا چۈشكەن ئىلھامنى يەتكۈزگەنلىكى ئۈچۈن ، ئۇنىڭغا بويسۇنۇش لازىمدۇر . ئەمەلىيەتتە ئۇنىڭغا بويسۇنۇش ئاللاھقا بويسۇنۇش :

« كىمكى پەيغەمبەرگە ئىتائەت قىلىدىكەن، ئۇ اللّٰه غا ئىتائەت قىلغان بولىدۇ ،..» [ئاياللار 4 : 80]

ئاللاھقا ۋە ئۇنىڭ ئەلچىسىگە بويسۇنۇش نىجاتلىق ۋە غەلبە قىلىشنىڭ ، ھەمدە بۇدۇنيا ۋە ئۇدۇنيادا بەخت تېپىشنىڭ يولى :

« كىمكى اللّٰه غا ۋە ئۇنىڭ پەيغەمبىرىگە ئىتائەت قىلسا زور مۇۋەپپەقىيەت قازانغان بولىدۇ.»

[قوشۇنلار 33 : 71]

شۇڭلاشقا بارلىق كىشىلەر ئاللاھ ۋە ئۇنىڭ ئەلچىسىگە بوۋسۇنۇشى كېرەك ، چۈنكى ئۇلارنىڭ مۇۋەپپىقىيىتى ۋە نىجاتلىقى ئۇنىڭدىدۇر :

« سىلەرگە رەھىم-شەپقەت قىلىنىشى ئۈچۈن، اللّٰه غا ۋە پەيغەمبەرگە ئىتائەت قىلىڭلار. »

[ئىمران ئائىلىسى 3 : 132]
كىمكى ئاللاھقا ۋە ئۇنىڭ ئەلچىسىگە ئىتائەتسىزلىك قىلىدىكەن ، پەقەت ئۆزىگىلا زىيان يەتكۈزىدۇ . ئۇ ئاللاھقا قىلچىلىك زىيان زىيان يەتكۈزەلمەيدۇ :
« كىمكى اللّٰه غا ۋە پەيغەمبىرىگە ئاسىيلىق قىلىپ، اللّٰه نىڭ قانۇنلىرىنىڭ سىرتىغا چىقىپ كېتىدىكەن، اللّٰه ئۇنى دوزاخقا كىرگۈزىدۇ، ئۇ دوزاختا مەڭگۈ قالىدۇ خورلىغۇچى ئازابقا دۇچار بولىدۇ .» [ئاياللار4 : 14]
ئاللاھ ۋە ئۇنىڭ ئەلچىسى بىر ئىشنى قارار قىلغان بولسا ، ھېچكىمنىڭ ئۇ توغرىسىدا تاللاش ھوقۇقى ياكى قارشى تۇرۇش ھوقۇقى يوق ؛ بەلكى ھەققەتكە بويسۇنۇشى ۋە ئىشىنىشى كېرەك :
« اللّٰه ۋە ئۇنىڭ پەيغەمبىرى بىرەر ئىشتا ھۆكۈم چىقارغان چاغدا، ئەر- ئايال مۆمىنلەرنىڭ ئۆز ئىشىدا ئىختىيارلىقى بولمايدۇ (يەنى اللّٰه ۋە اللّٰه نىڭ پەيغەمبىرى بىرەر ئىشتا ھۆكۈم چىقارغان ئىكەن، ھېچ ئادەمنىڭ ئۇنىڭغا مۇخالىپەتچىلىك قىلىشىغا بولمايدۇ)، كىمكى اللّٰه غا ۋە ئۇنىڭ پەيغەمبىرىگە ئاسىيلىق قىلسا، ھەقىقەتەن ئۇ ئوپىئوچۇق ئازغان بولىدۇ. »
[قوشۇنلار 33 : 36]
بىر ئادەمنىڭ ئىيمانى تاكى ئاللاھنى ۋە ئۇنىڭ ئەلچىسىنى سۆيمىگىچە مۇكەممەل بولمايدۇ ، سۆيۈش بويسۇنۇشنى بىلدۈرىدۇ . كىمكى ئاللاھنىڭ ئۇنى سۆيۈشىنى ھەمدە ئۇنىڭ گۇناھنى كەچۈرىشنى ئويلايدىكەن ئاللاھنىڭ ئەلچىسىگە (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) ئەگىشىشى كېرەك :
« (ئى مۇھەممەد! ئۇلارغا) ئېيتقىنكى **«ئەگەر سىلەر اللّٰه نى سۆيسەڭلار، ماڭا ئەگىشىڭلاركى، اللّٰه سىلەرنى سۆيىدۇ، (ئۆتكەنكى) گۇناھىڭلارنى مەغپىرەت قىلىدۇ. اللّٰه ناھايىتى مەغپىرەت قىلغۇچىدۇر، ناھايىتى مېھرىباندۇر . »** [ئىمران ئائىلىسى 3 : 31]
ئاللاھنىڭ ئەلچىسىنى (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) سۆيۈش نوقۇل تەكرارلىنىدىغان سۆز ئەمەس بەلكى ئۇ ئەقىدە ۋە ھەركەتتۇر ، يەنى ئۇ بۇيرىغانغا بويسۇنۇش ، بىزگە ئېيتقان نەرسىگە ئىشىنىش ، ئۇ چەكلىگەن نەرسىدىن ساقلىنىش ، ھەمدە ئۇ بەلگىلىگەندىن باشقا ھەرقانداق ئۇسۇلدا ئاللاھقا ئىبادەت قىلىشتىن ساقلىنىش .

ئاللاھ بۇ دىننى مۇكەممەللەشتۈرۈپ ، ھەمدە ئاللاھ ئەلچىسى پەرۋەردىگارىنىڭ ئەلچىلىكىنى يەتكۈزۈپ بولغاندا ، ئاللاھ ئۇنى ئۆزىنىڭ ھوزۇرىغا ئېلىپ كەتتى. ئاللاھ ئەلچىسى (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) بۇ ئۈممەتكە ھېچقانداق مۇجمەللىك بولمىغان ئىنىق دەلىلەرنى قالدۇردى . كىمكى ئۇنىڭدىن بۇرۇلۇپ كېتىدىكەن ، پەقەت ھالاك بولىدۇ :

« كاپىرلار بۈگۈن سىلەرنىڭ دىنىڭلار (نى يوقىتىش) دىن ئۈمىدىنى ئۈزدى، ئۇلار دىن قورقماڭلار، مەندىن قورقۇڭلار. بۈگۈن سىلەرنىڭ دىنىڭلارنى پۈتۈن قىلدىم، سىلەرگە نېمىتىمنى تاماملىدىم، ئىسلام دىنىنى سىلەرنىڭ دىنىڭلار بولۇشقا تاللىدىم ...»

[داستىخان 5 : 3]

ئاللاھنىڭ پەزلى-كەرىمى بىلەن ، ساھابىلەر (ئاللاھ ئۇلاردىن رازى بولسۇن) پەيغەمبەرنىڭ (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) ھەدىسلىرىنى قوغدىدى ، ئاندىن ئۇلاردىن كېيىن كەلگەن توغرا يوللۇق پىشقەدەملەر (سەلەف سالىھلار) ئۇلارنى كىتاپ قىلىپ تۈزدى ، ئۇلار سەھىيھلەر، سۈنەن ، ۋە مۇسنەد دىگەن ناملار بىلەن تونۇلدى . ئۇلارنىڭ ئىچىدە ئەڭ ساغلاملىرى بولسا سەھىيھۇل بۇخارىي ، سەھىيھۇل مۇسلىم ، تۆت سۈنەنلەر ، ئىمام ئەھمەتنىڭ مۇسنىدى ۋە ئىمام مالىكنىڭ مۇۋەتتەسى قاتارلىقلار .

ئاللاھ بۇ دىننى مۇكەممەل قىلىپ بولدى . ئاللاھ ئەلچىسى(ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن)ھەرقانداق ياخشى نەرسىنى بىلسىلا ئۇنى ئۈممەتكە ئۆگەتتى ، ھەمدە ئۇ ھەرقانداق ناچار نەرسىنى بىلسىلا ئۇلارنى ئۇنىڭدىن ئاگاھلاندۇردى . شۇڭا كىمكى دىنغا ھەر قانداق يېڭى نەرسىنى(بىدئەتنى) ياكى خۇراپاتلارنى ، مەسىلەن ، ئۆلۈكلەردىن تىلەش ،ئۇلارنىڭ قەبرىلىرىنى ئايلىنىش(تاۋاپ قىلىش) ، ياكى جىن ۋە ئەۋلىيالارغا دۇئا قىلىش(تىلەش)، ۋە باشقا ئاللاھ ۋە ئۇنىڭ ئەلچىسى بېكىتمىگەن نەرسىلەرنى ئېلىپ كىرىدىكەن ، ئۇلارنىڭ ھەممىسى رەت قىلىنىدۇ ، قوبۇل قىلىنمايدۇ ، پەيغەمبەر(ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) ئېيتقاندەك : **« كىمكى بۇ ئىشىمىزدا(ئىسلامدا)ئۇنىڭ بىر قىسمى بولمىغان بىر نەرسىنى يېڭىدىن شەكىللەندۈرىدىكەن ، ئۇ رەت قىلىنىدۇ . »** (مۇسلىم نەقىل قىلغان ، 1718)

پېشۋا مۇھەممەت بىن ئىبراھىيم تۇۋەيجىرىينىڭ [ئىسلام دىنىنىڭ ئاساسلىرى] كىتابىدىن ئېلىندى .